

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт до комп'ютерного практикуму з дисципліни

«Системне програмне забезпечення»

Прийняв
асистент кафедри ІІІ
Пархоменко А.В.
“21” травня 2023 р.

Виконав
Студент групи ІІІ-15
Мешков А. І.

Київ – 2023

Комп'ютерний практикум № 4

Масиви

Загальні положення

Викладені в лекційному матеріалі.

Завдання комп'ютерного практикуму №4

1. Написати програму, яка повинна мати наступний функціонал:
 1. Можливість введення користувачем розміру одномірного масиву.
 2. Можливість введення користувачем значень елементів одномірного масиву.
 3. Можливість знаходження суми елементів одномірного масиву.
 4. Можливість пошуку максимального (або мінімального) елемента одномірного масиву.
 5. Можливість сортування одномірного масиву цілих чисел загального вигляду.
2. Написати програму, яка буде мати наступний функціонал:
 1. Можливість введення користувачем розміру двомірного масиву.
 2. Можливість введення користувачем значень елементів двомірного масиву.
 3. Можливість пошуку координат всіх входжень заданого елемента в двомірному масиві, елементи масиву та пошуковий елемент вводять користувач.
 3. Програма повинна мати захист від некоректного введення вхідних даних (символи, переповнення і т.і.)

Текст програми

```
STSEG SEGMENT PARA STACK "STACK"  
    dw 64 DUP ( '?' )  
STSEG ENDS
```

```
DSEG SEGMENT PARA PUBLIC "DATA"
```

```
    ;commandRet dw 0  
    progNumber dw 0  
    readNumber dw 0  
    fl dw 0  
    errorFl dw 0  
    len dw 0  
    numstr db 7,?,7 dup('?')  
    error_mes db "Error$"  
    command_mes db "Enter number of program -> $"  
    countOdn dw 0  
    countOdn_mes db "Enter count -> $"  
    odnMas dw 100 dup (0)  
    elemMas_mes db "Enter element number $"  
    arrow db " -> $"  
    space db " $"  
    i dw 0  
    j dw 0  
    writeNumber dw 0  
    memoryCx dw 0  
    memoryCx2 dw 0  
    sum dw 0  
    sum_mes db "Sum: $"  
    max dw 0  
    min dw 0  
    max_mes db "Max: $"  
    min_mes db "Min: $"  
    firstElem dw 0  
    secondElem dw 0  
    mtx dw 10000 dup(0)  
    countStr dw 0  
    countStlb dw 0  
    str_mes db "Enter heigh -> $"  
    stlb_mes db "Enter weigh -> $"  
    step dw 0  
    findElem dw 0  
    find_mes db "Enter searched element -> $"  
    isFind dw 0  
    notFind_mes db "not find$"
```

```
DSEG ENDS
```

```
CSEG SEGMENT PARA PUBLIC "CODE"
ASSUME ds:DSEG, cs:CSEG, SS:STSEG
```

```
MAIN PROC FAR
```

```
    PUSH ds
    MOV ax, 0
    PUSH ax
    MOV ax,DSEG
    MOV ds,ax
```

```
    CALL READ_COMMAND
    CMP progNumber,1
    je pr1
    CMP progNumber,2
    je pr2
    CMP progNumber,3
    je pr3
    CMP progNumber,4
    je pr4
```

```
pr1:
    CALL PROG1
```

```
pr2:
    CALL PROG2
```

```
pr3:
    CALL PROG3
```

```
pr4:
    CALL PROG4
```

```
prog_end:
    MOV ah,4Ch
    int 21h
```

```
MAIN ENDP
```

```
ERROR PROC NEAR
    MOV errorFl,1
    MOV dx, offset error_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV al,10
    int 29h
    RET
ERROR ENDP
```

```
READ PROC NEAR
```

```
start:
```

```
MOV readNumber,0
MOV fl,0
MOV len,0
```

```
;read number
LEA dx,numstr
MOV ah,10
int 21h
```

```
MOV al,10
int 29h
```

```
MOV ax,0
MOV al,[numstr+1]
MOV len,ax
```

```
MOV si,2
MOV al,numstr[si]
```

```
;translate to int
CMP al,2Dh
jne no_minus
```

```
inc si
MOV fl,1
dec len
```

```
no_minus:
MOV cx,len
MOV bx,10
```

```
cycle:
MOV ax,readNumber
IMUL bx
jo toError
MOV readNumber,ax
MOV ax,0
MOV al,numstr[si]
SUB al,30h
CMP al,0
jl toError
CMP al,9
ja toError
ADD readNumber,ax
CMP readNumber,32767
ja toError
inc si
loop cycle
```

```
CMP fl,1
jne finish
CMP readNumber,32767
ja toError
NEG readNumber
jmp finish
```

```
toError:
    CALL ERROR
finish:
    RET
READ ENDP
```

READ_COMMAND PROC NEAR

```
point1:
    MOV dx,offset command_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV errorFl,0
    CALL READ
    CMP errorFl,1
    je point1
    CMP readNumber,1
    jl toError1
    CMP readNumber,4
    ja toError1
    MOV ax,readNumber
    MOV progNumber,ax
    RET
toError1:
    CALL ERROR
    jmp point1
    RET
```

READ_COMMAND ENDP

WRITE PROC NEAR

```
    MOV bx,writeNumber
    OR bx,bx
    jns m1
    MOV al,'-'
    int 29h
    neg bx
m1:
    MOV ax,bx
```

```
XOR cx,cx
MOV bx,10
m2:
XOR dx,dx
DIV bx
ADD dl, '0'
PUSH dx
inc cx
TEST ax,ax
jnz m2
m3:
POP ax
int 29h
loop m3
RET
```

WRITE ENDP

READ_ODN_MAS PROC NEAR

```
point2:
MOV dx,offset countOdn_mes
MOV ah,9
int 21h
MOV errorF1,0
CALL READ
CMP errorF1,1
je point2
CMP readNumber,1
jl toError2
CMP readNumber,100
ja toError2
MOV ax,readNumber
MOV countOdn,ax
MOV cx,countOdn
MOV i,1
MOV si,0
LEA di,odnMas
readMas:
jmp d
point3:
MOV cx,memoryCx
d:
MOV dx,offset elemMas_mes
MOV ah,9
int 21h
MOV ax,i
MOV writeNumber,ax
```

```

MOV memoryCx,cx
CALL WRITE
MOV dx,offset arrow
MOV ah,9
int 21h
MOV errorFl,0
CALL READ
CMP errorFl,1
je point3
MOV cx,memoryCx
MOV ax,readNumber
MOV [di],ax
ADD i,1
ADD di,2
loop readMas
RET
toError2:
CALL ERROR
jmp point2
RET

```

READ_ODN_MAS ENDP

WRITE_ODN_MAS PROC NEAR

```

MOV cx,countOdn
MOV si,0
write_mas:
MOV dx,odnMas[si]
MOV writeNumber,dx
MOV memoryCx,cx
CALL WRITE
MOV cx, memoryCx
MOV dx,offset space
MOV ah,9
int 21h
ADD si,2
loop write_mas
RET

```

WRITE_ODN_MAS ENDP

PROG1 PROC NEAR

```

CALL READ_ODN_MAS
CALL WRITE_ODN_MAS
MOV al,10
int 29h

```



```

MOV cx,countOdn
MOV sum,0
MOV si,0
summary:
MOV ax,odnMas[si]
ADD sum,ax
jo toError3
ADD si,2
loop summary
MOV dx,offset sum_mes
MOV ah,9
int 21h
MOV ax,sum
MOV writeNumber,ax
CALL WRITE
jmp prog_end
RET
toError3:
CALL ERROR
jmp prog_end

```

PROG1 ENDP

PROG2 PROC NEAR

```

CALL READ_ODN_MAS
CALL WRITE_ODN_MAS
MOV al,10
int 29h
MOV cx,countOdn
MOV si,0
MOV ax,odnMas[si]
MOV max,ax
MOV min,ax
ADD si,2
DEC cx
max_find:
MOV ax,odnMas[si]
CMP ax,max
jg find_max
CMP ax,min
jl find_min
jmp con
find_max:
MOV max,ax
jmp con
find_min:
MOV min,ax

```

con:

```
    ADD si,2
loop max_find
    MOV dx,offset max_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV ax,max
    MOV writeNumber,ax
    CALL WRITE
    MOV al,10
    int 29h
    MOV dx,offset min_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV ax,min
    MOV writeNumber,ax
    CALL WRITE
    jmp prog_end
    RET
```

PROG2 ENDP

PROG3 PROC NEAR

```
    CALL READ_ODN_MAS
    CALL WRITE_ODN_MAS
    MOV al,10
    int 29h
    MOV cx,countOdn
first_cycle:
    MOV memoryCx,cx
    MOV cx, countOdn
    DEC cx
    LEA di,odnMas
    MOV si,0
second_cycle:
    MOV ax,odnMas[si]
    MOV firstElem,ax
    ADD si,2
    MOV ax,odnMas[si]
    MOV secondElem,ax
    CMP firstElem,ax
    jle cycle_end
    MOV [di],ax
    ADD di,2
    MOV ax,firstElem
    MOV [di],ax
    jmp cycle_end_end
cycle_end:
```

```

    ADD di,2
cycle_end_end:
loop second_cycle
    MOV cx,memoryCx
loop first_cycle
    CALL WRITE_ODN_MAS
    jmp prog_end
    RET
PROG3 ENDP

```

```

READ_MTX PROC NEAR

```

```

    jmp point5
to_error5:
    CALL ERROR
to_error6:
    CALL ERROR
    jmp point6
point5:
    MOV dx,offset str_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV errorF1,0
    CALL READ
    CMP errorF1,1
    je point5
    CMP readNumber,1
    jl to_error5
    CMP readNumber,100
    jg to_error5
    MOV ax,readNumber
    MOV countStr,ax
point6:
    MOV dx,offset stlb_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV errorF1,0
    CALL READ
    CMP errorF1,1
    je point6
    CMP readNumber,1
    jl to_error6
    CMP readNumber,100
    jg to_error6
    MOV ax,readNumber
    MOV countStlb,ax
    MOV i,1
    MOV j,1

```

```

    MOV cx,countStr
    LEA di,mtx
cycle_str:
    MOV memoryCx,cx
    MOV j,1
    MOV cx,countStlb
cycle_stlb:
    jmp point7dop
point7:
    inc cx
point7dop:
    MOV memoryCx2,cx
    MOV dx,offset elemMas_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV ax,i
    MOV writeNumber,ax
    CALL WRITE
    MOV dx,offset space
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV ax,j
    MOV writeNumber,ax
    CALL WRITE
    MOV dx,offset arrow
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV errorFl,0
    CALL READ
    CMP errorFl,1
    je point7
    MOV ax,readNumber
    MOV [di],ax
    ADD di,2
    ADD j,1
    MOV cx,memoryCx2
loop cycle_stlb
    MOV cx,memoryCx
    ADD i,1
loop cycle_str
    RET

```

READ_MTX ENDP

WRITE_MTX PROC NEAR

```

    MOV cx,countStr
    MOV si,0

```

```

write_cycle1:
    MOV memoryCx,cx
    MOV cx,countStlb
write_cycle2:
    MOV memoryCx2,cx
    MOV ax,mtx[si]
    MOV writeNumber,ax
    CALL WRITE
    MOV dx,offset space
    MOV ah,9
    int 21h
    ADD si,2
    MOV cx,memoryCx2
loop write_cycle2
    MOV al,10
    int 29h
    MOV cx,memoryCx
loop write_cycle1
    RET

```

```

WRITE_MTX ENDP

```

```

PROG4 PROC NEAR
    CALL READ_MTX
    CALL WRITE_MTX
point8:
    MOV dx,offset find_mes
    MOV ah,9
    int 21h
    MOV errorFl,0
    CALL READ
    CMP errorFl,1
    je point8
    MOV ax,readNumber
    MOV findElem,ax
    MOV si,0
    MOV i,1
    MOV cx,countStr
find_cycle1:
    MOV memoryCx,cx
    MOV j,1
    MOV cx,countStlb
find_cycle2:
    MOV memoryCx2,cx
    MOV ax,mtx[si]
    CMP ax,findElem
    jne point9
    MOV ax,i

```

```

MOV writeNumber,ax
CALL WRITE
MOV dx,offset space
MOV ah,9
int 21h
MOV ax,j
MOV writeNumber,ax
CALL WRITE
MOV al,10
int 29h
MOV isFind,1
point9:
    ADD j,1
    ADD si,2
    MOV cx,memoryCX2
loop find_cycle2
    ADD i,1
    MOV cx,memoryCx
loop find_cycle1
    MOV al,10
    int 29h
    CMP isFind,1
    je point10
    MOV dx,offset notFind_mes
    MOV ah,9
    int 21h
point10:
    jmp prog_end
    RET
PROG4 ENDP

CSEG ENDS

END MAIN

```

Схема функціонування програми

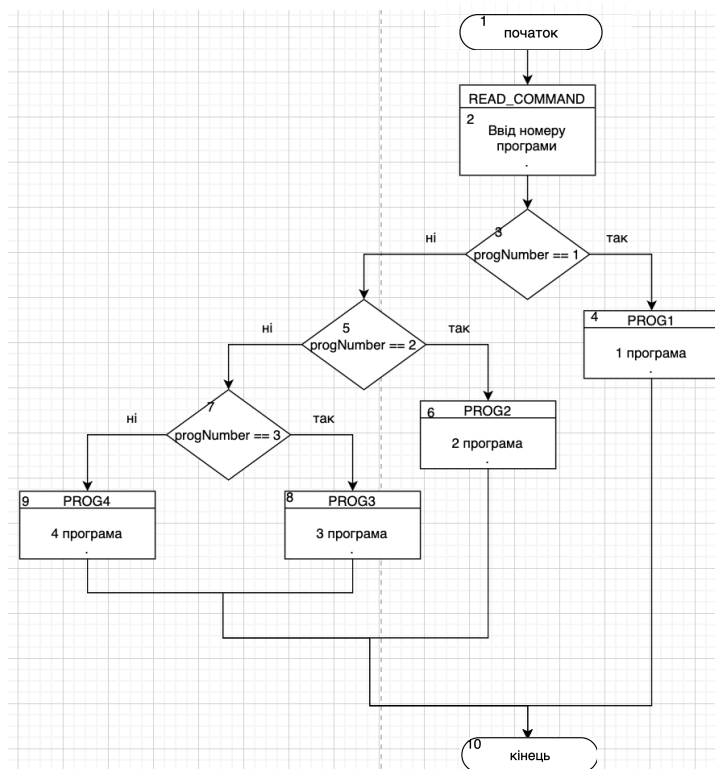

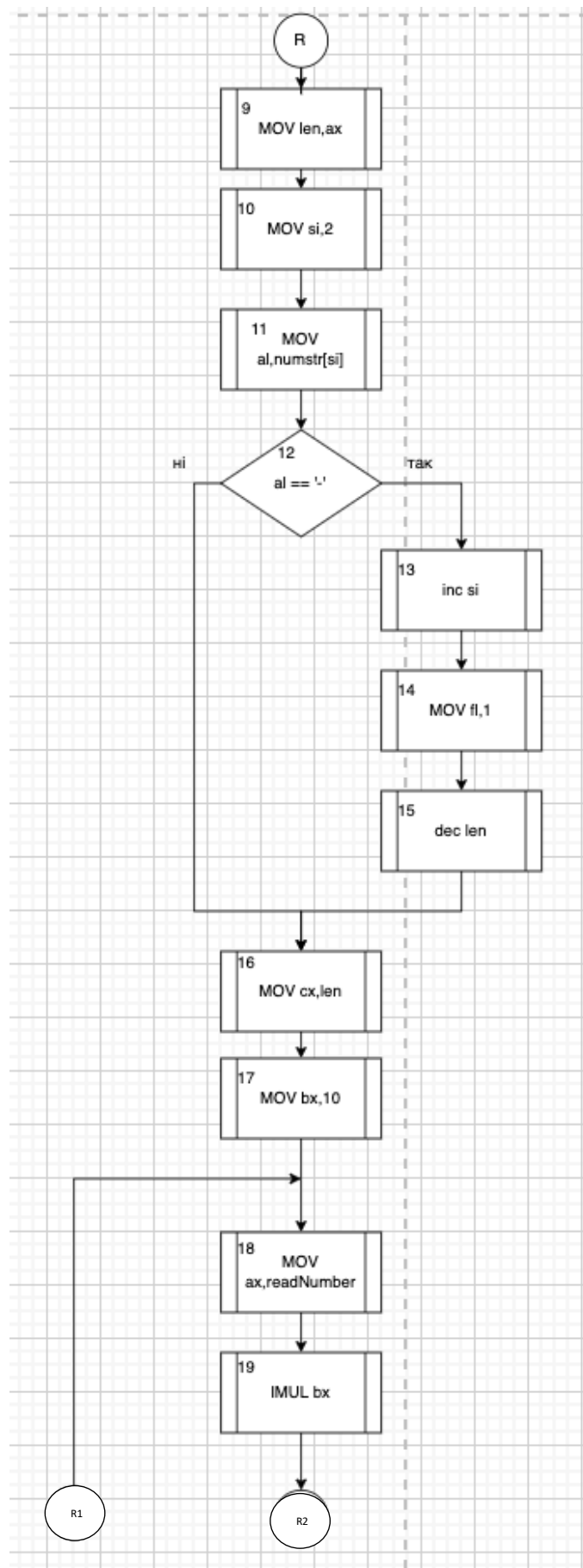
Рисунок 4.1 Схема функціонування головної процедури

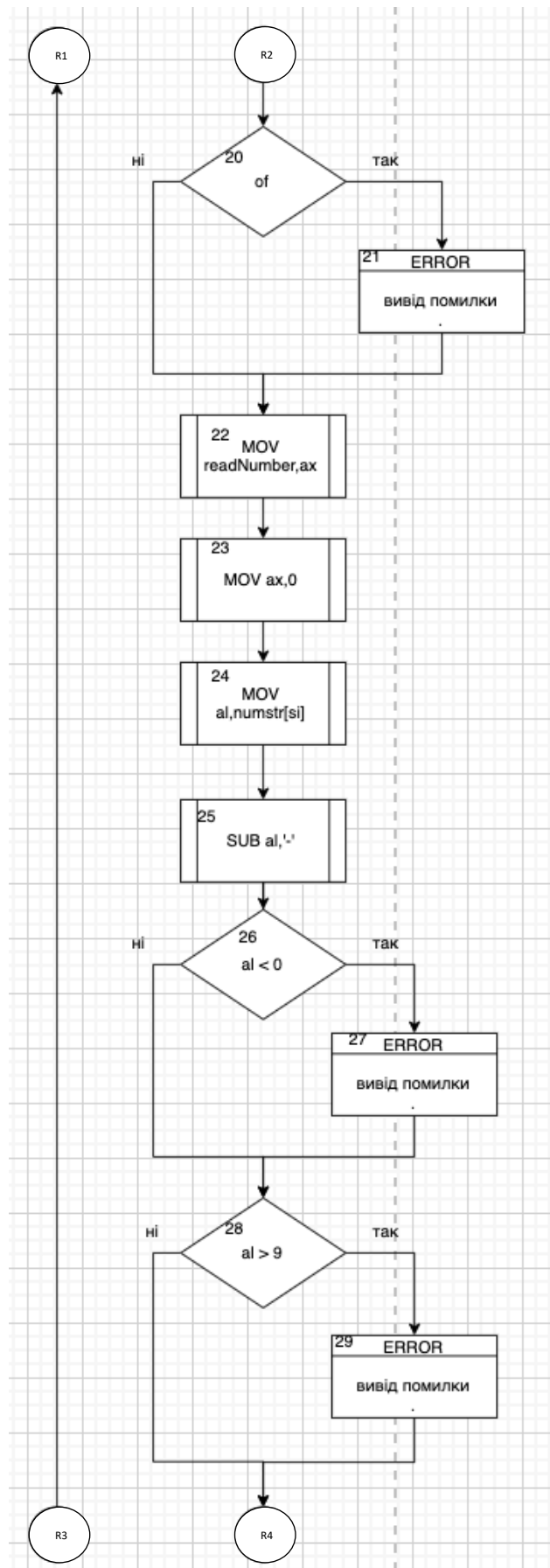
Рисунок 4.2 Схема функціонування програми виведення помилки

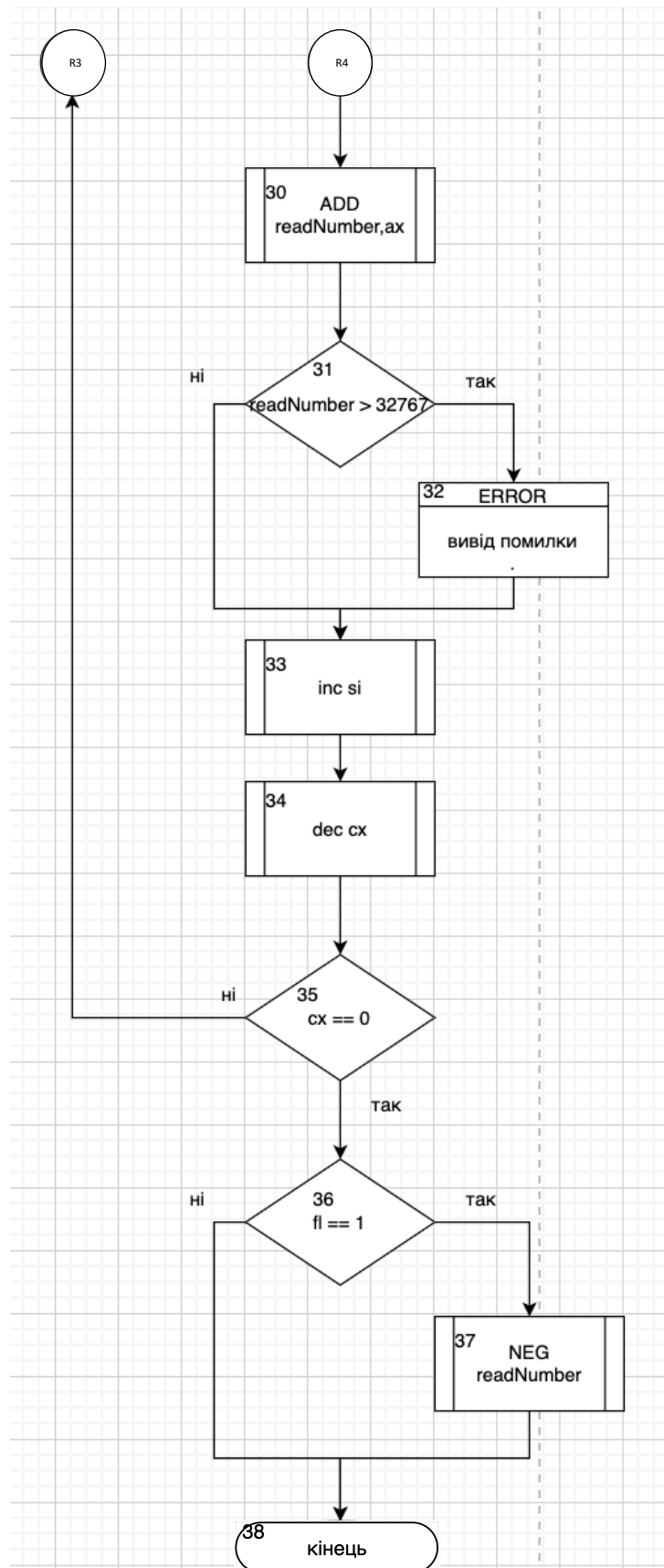
Рисунок 4.3 Схема функціонування процедури читання числа

Продовження рисунку 4.3

Продовження рисунку 4.3

Продовження рисунку 4.3

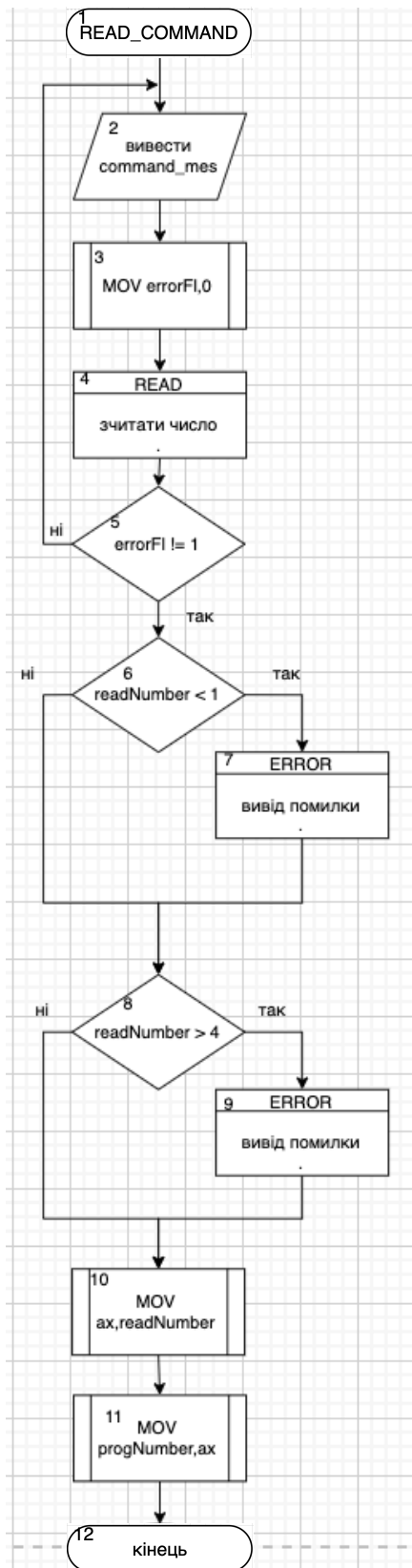

Рисунок 4.4 Схеми функціонування процедури читання номеру програми

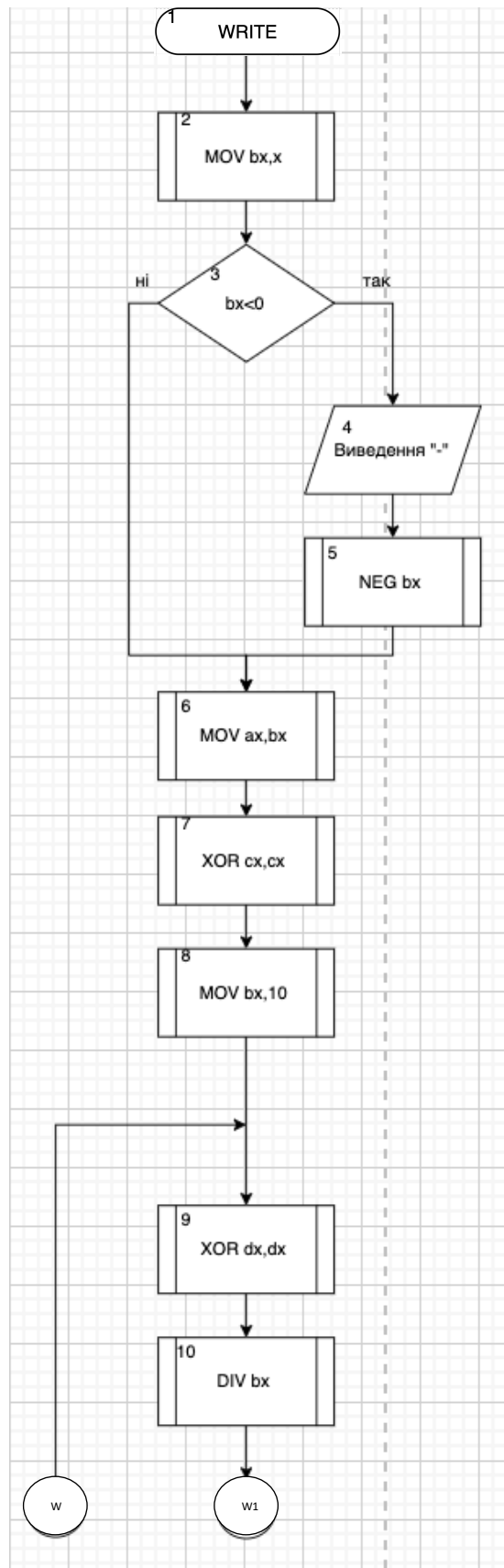
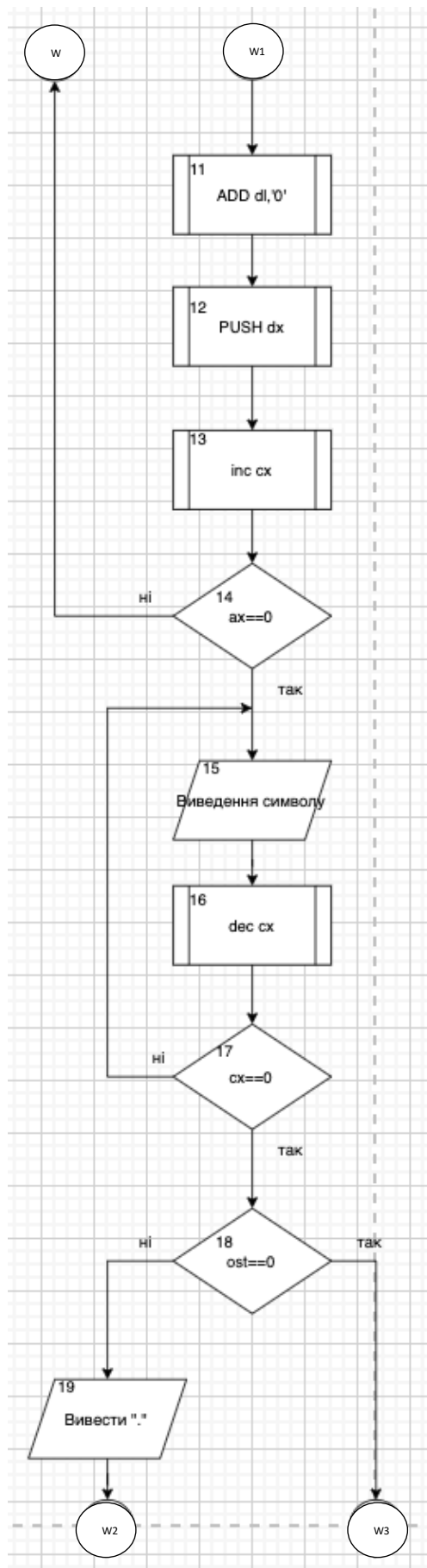
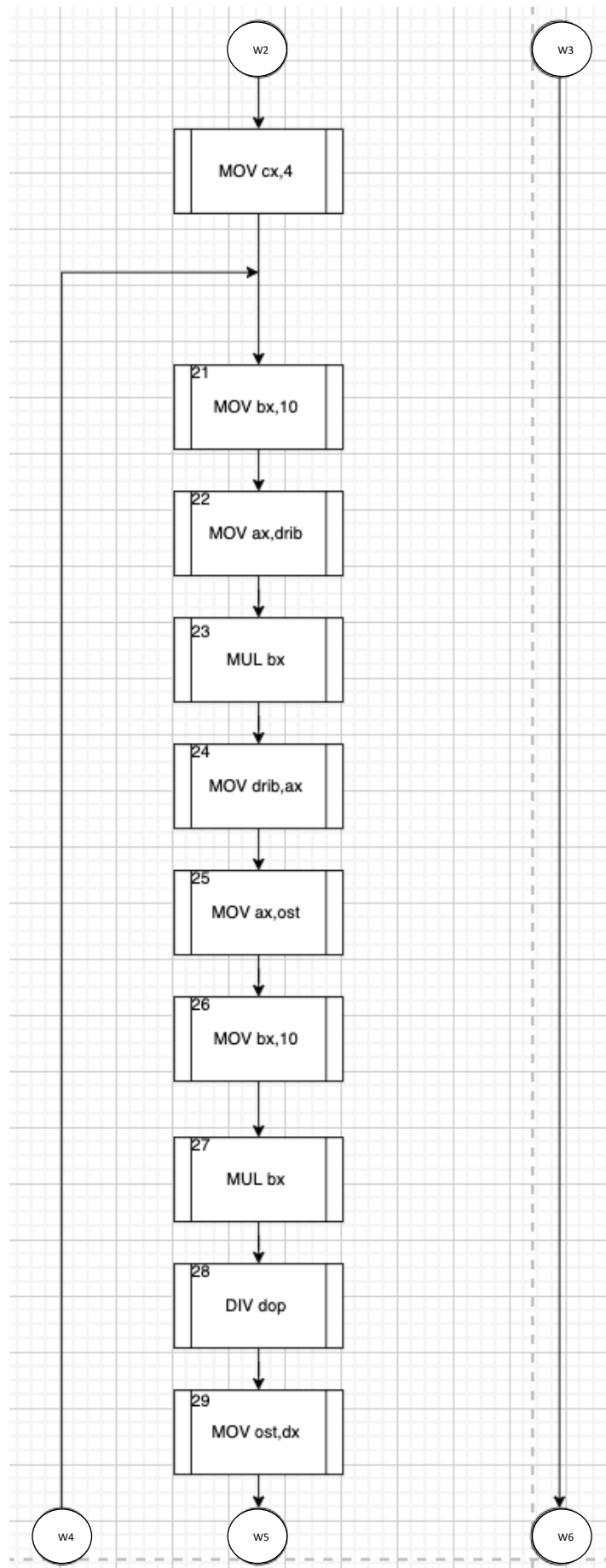

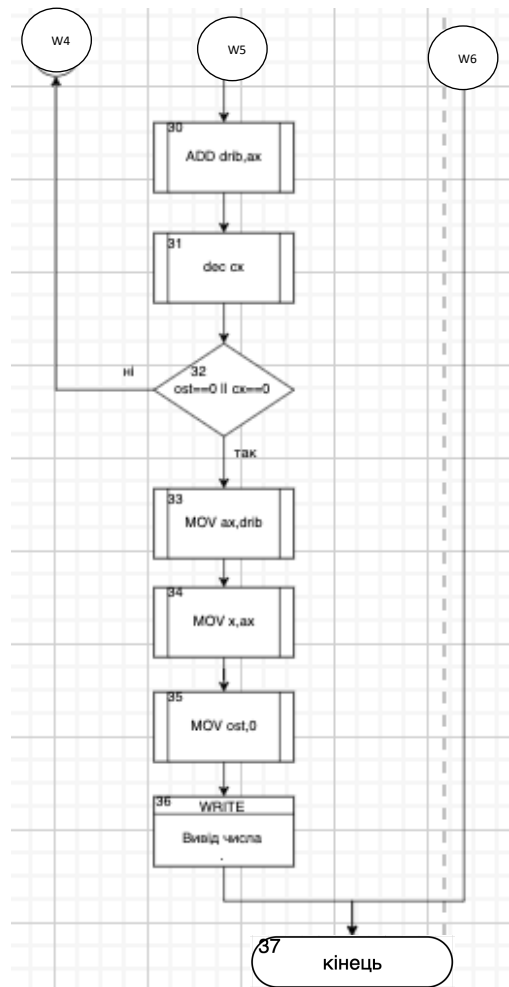
Рисунок 4.5 Схема функціонування процедури виведення числа

Продовження рисунку 4.5

Продовження рисунку 4.5

Продовження рисунку 4.5

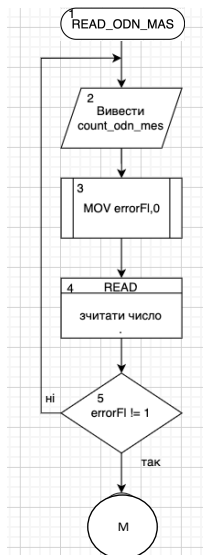
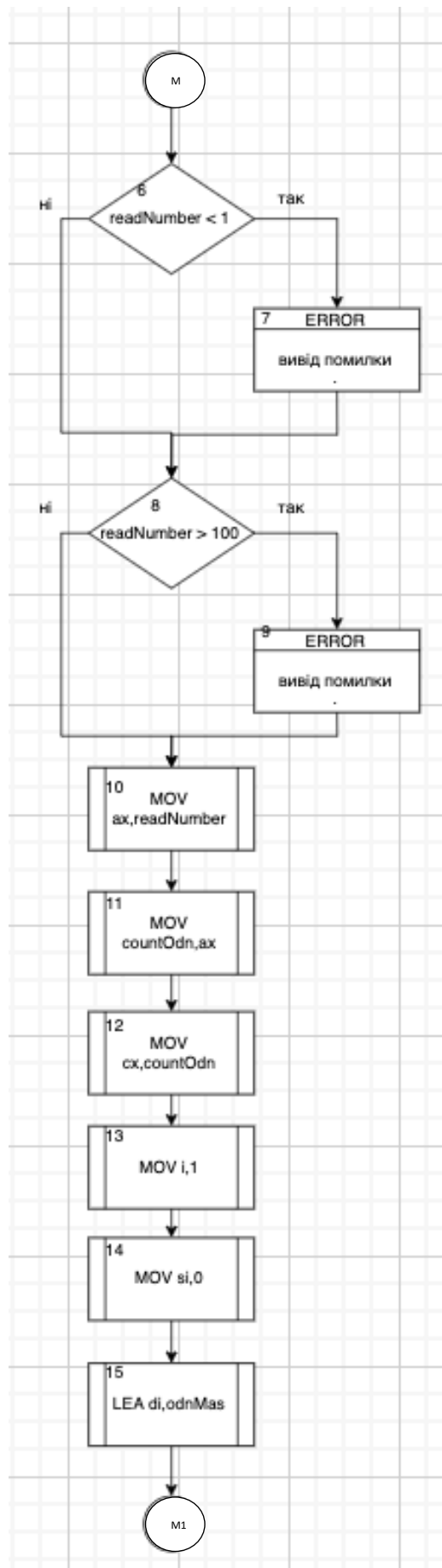
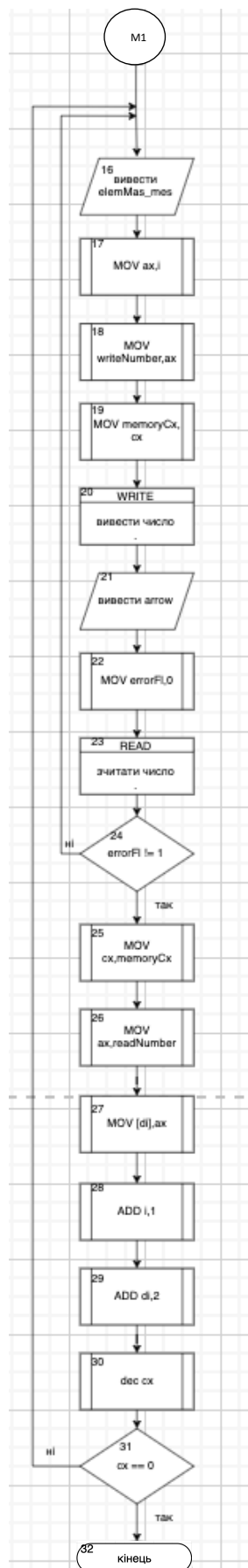

Рисунок 4.6 Схеми функціонування процедури читання одновимірного масиву

Продовження рисунку 4.6

Продовження рисунку 4.6

Рисунок 4.7 Схема функціонування процедури виведення одновимірного масиву

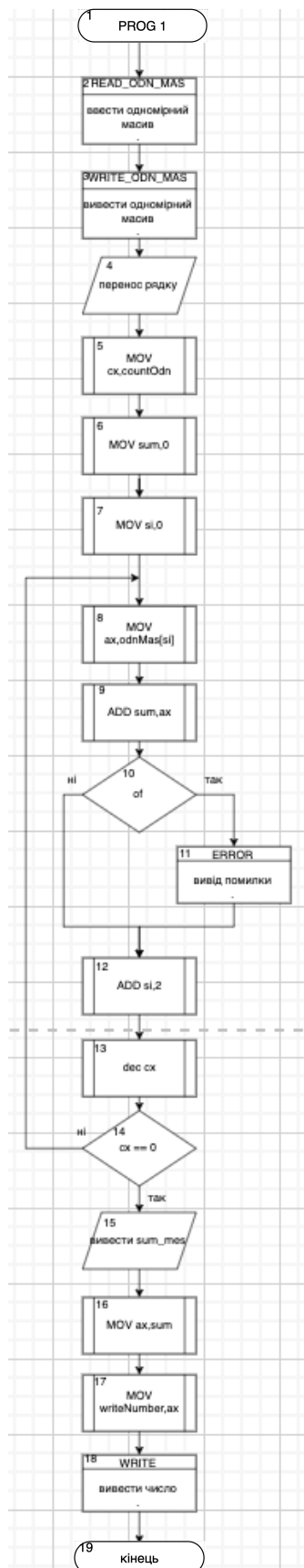

Рисунок 4.8 Схema функціонування процедури знаходження суми масиву

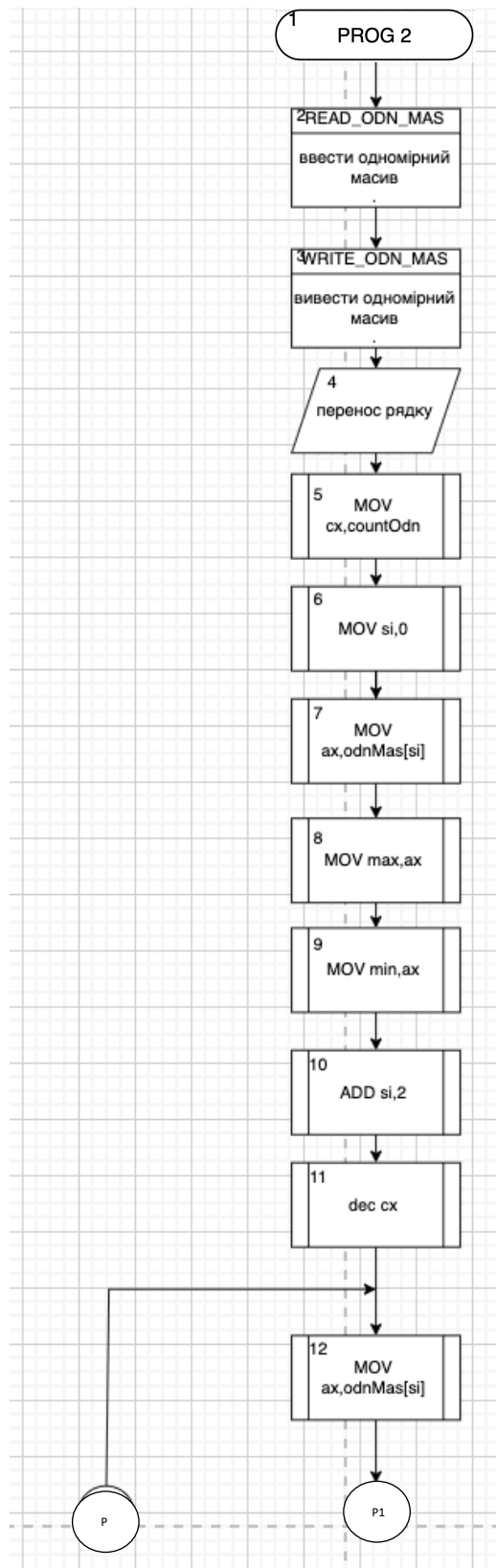
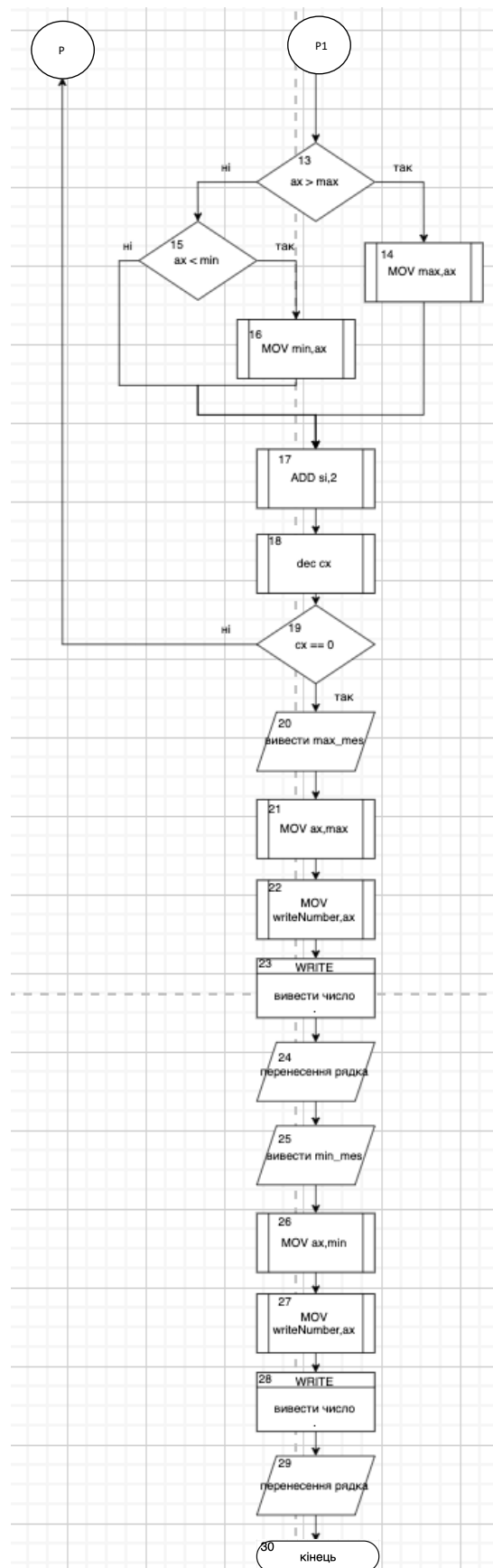

Рисунок 4.9 Схема функціонування процедури знаходження максимального і мінімального елементу

Продовження рисунку 4.9

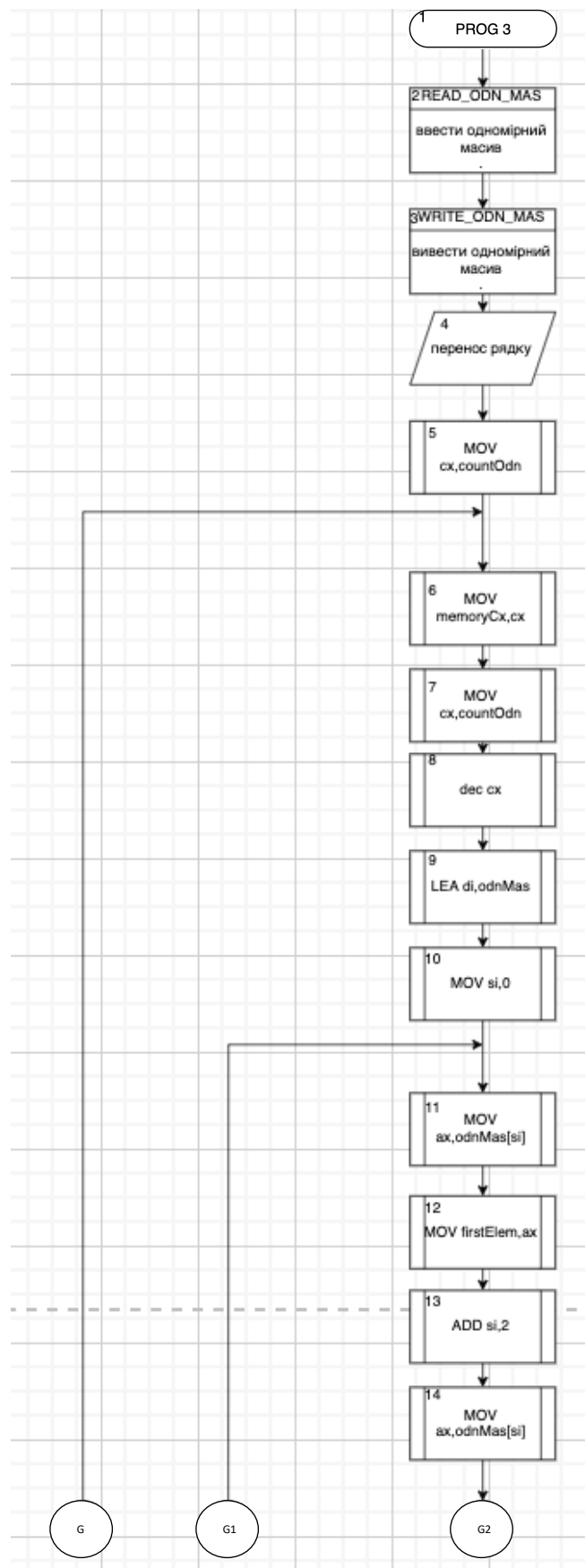
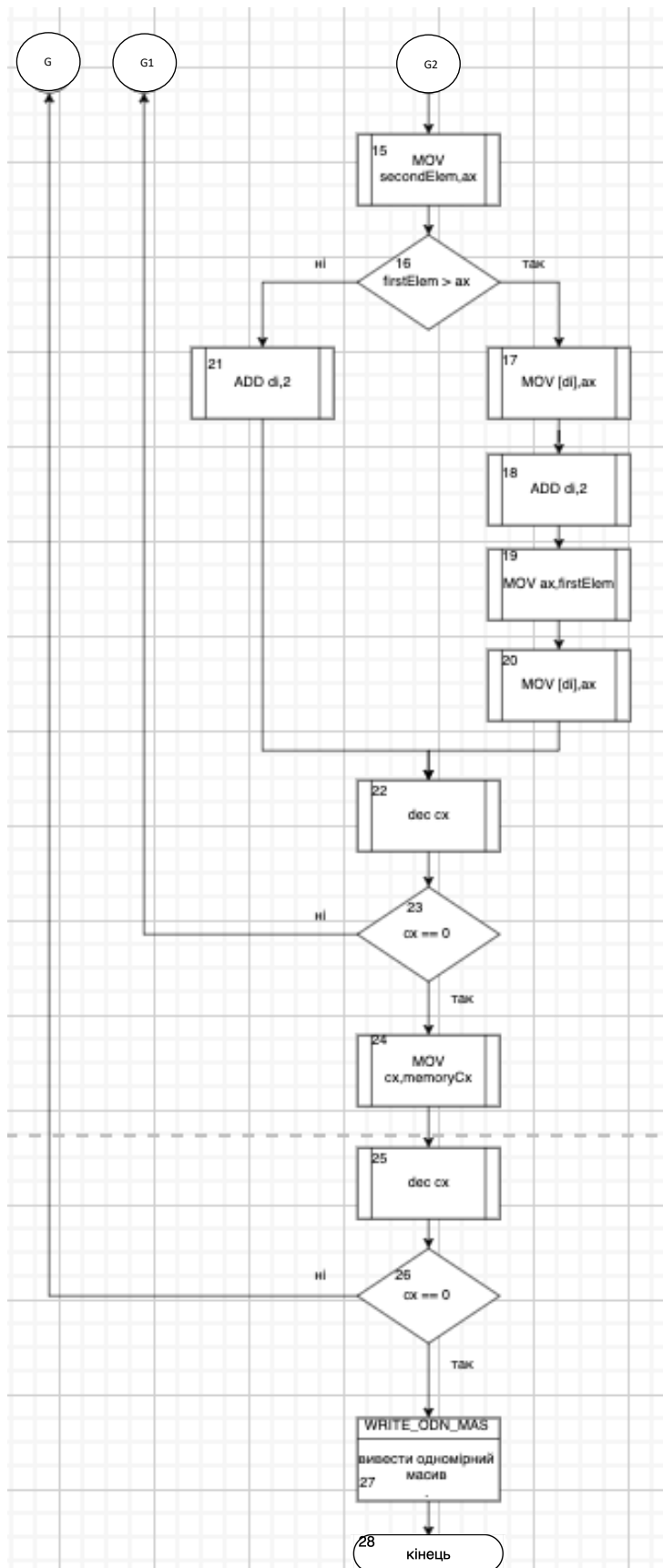

Рисунок 4.10 Схема функціонування процедури сортування масиву

Продовження рисунку 4.10

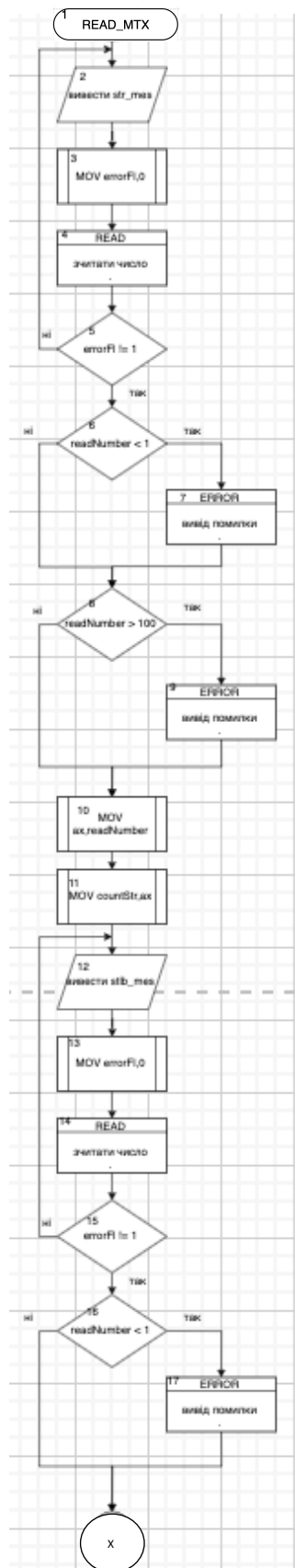
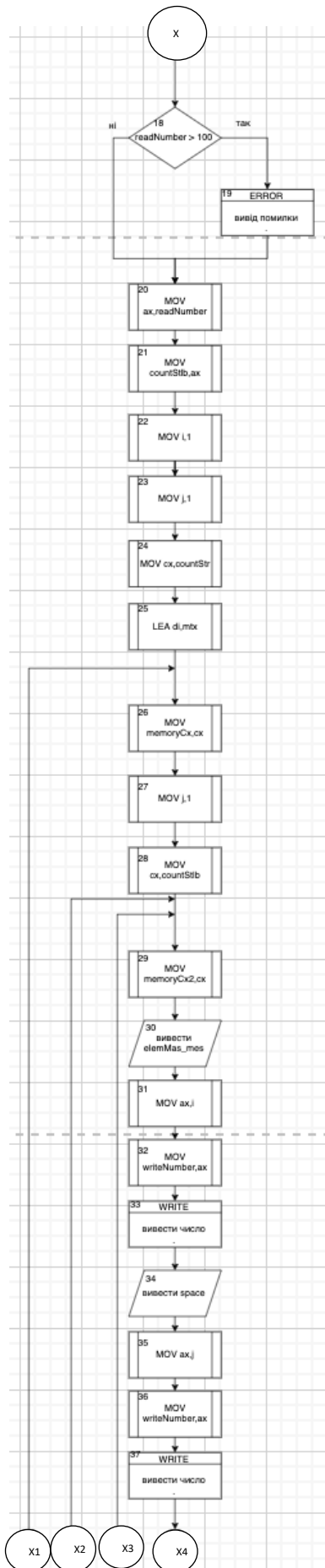
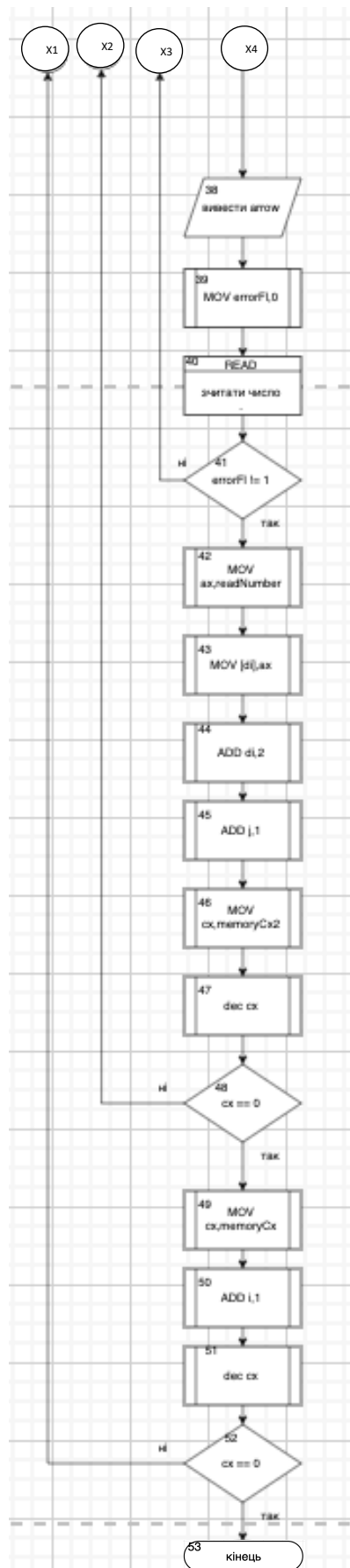

Рисунок 4.11 Схема функціонування процедури читання двовимірного масиву

Продовження рисунку 4.11

Продовження рисунку 4.1.1

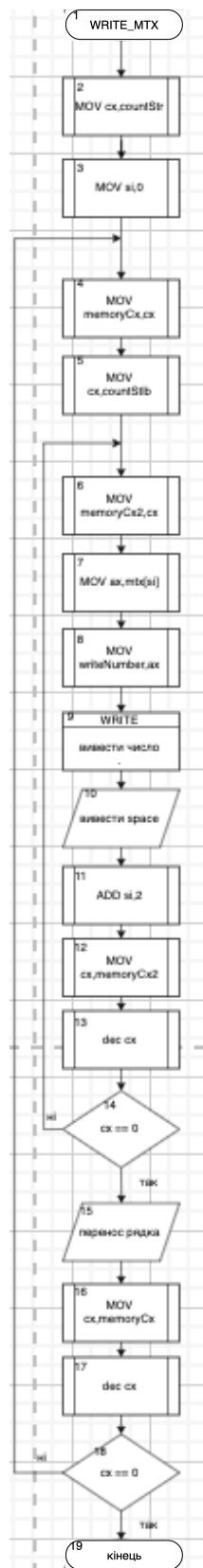

Рисунок 4.12 Схема функціонування процедури виведення двовимірного масиву

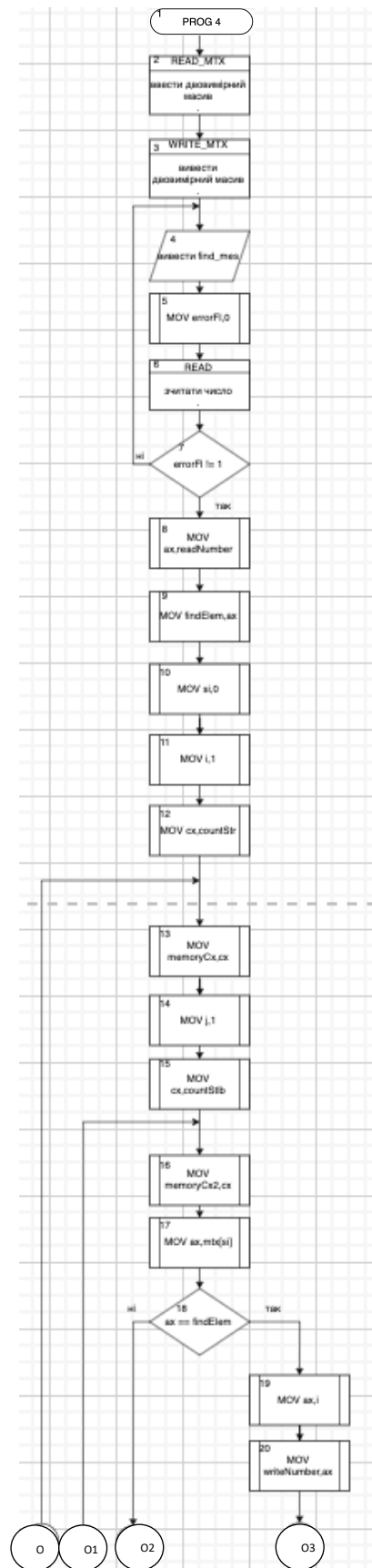
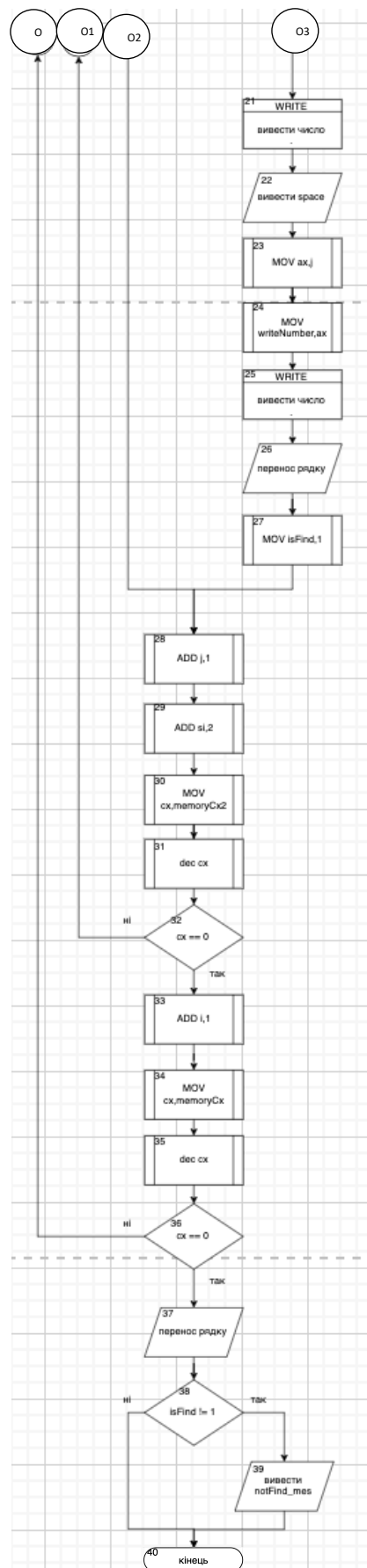

Рисунок 4.13 Схема функціонування процедури пошуку елементу у двовимірному масиві

Продовження рисунку 4.13

Приклади виконання програми

```
Enter number of program -> 1
Enter count -> 5
Enter element number 1 -> 6
Enter element number 2 -> -7
Enter element number 3 -> 3
Enter element number 4 -> 1
Enter element number 5 -> 5
6 -7 3 1 5
Sum: 8
```

Рисунок 4.14 Приклад роботи програми

```
Enter number of program -> 2
Enter count -> 5
Enter element number 1 -> -9
Enter element number 2 -> 0
Enter element number 3 -> 2
Enter element number 4 -> 35
Enter element number 5 -> 6
-9 0 2 35 6
Max: 35
Min: -9
```

Рисунок 4.15 Приклад робот програми

```
Enter number of program -> 3
Enter count -> 5
Enter element number 1 -> 0
Enter element number 2 -> 98
Enter element number 3 -> -1
Enter element number 4 -> 2
Enter element number 5 -> 5
0 98 -1 2 5
-1 0 2 5 98
```

Рисунок 4.16 Приклад роботи програми

```

Enter number of program -> 4
Enter heigh -> 2
Enter weigh -> 3
Enter element number 1 1 -> 1
Enter element number 1 2 -> 0
Enter element number 1 3 -> 1
Enter element number 2 1 -> -1
Enter element number 2 2 -> -1
Enter element number 2 3 -> 1
1 0 1
-1 -1 1
Enter searched element -> 1
1 1
1 3
2 3

```

Рисунок 4.17 Приклад роботи програми

Висновок: Під час виконання комп'ютерного практикуму мною було створено програму, яка включає в себе 4 підпрограми:

1. 3 процедури одновимірного масиву: знаходження суми введеного масиву, знаходження максимального і мінімального елементу введеного масиву, сортування введеного масиву
2. знаходження елементу у введеному двовимірному масиві. Було протестовано програму.